

Manca de serenitat i comprensió

Segueix, entorn de la discussió de l'Estatut de Catalunya, la nota passional. Això fa que les dificultats del Govern no siguin escasses i que l'ambient públic, per obra dels enemics, es vagi enrarint.

Deixant de banda els elements que aprofiten aquests moments per atacar la República, com a enemics declarats d'ella, cal reconèixer l'existència d'un contingent que actua mogut per un sentimentalisme completament equivocat, per un fals patriotisme. Els que obren així, no dubtem que ho fan de bona fe, però del tot cecs, arriben sovint a l'exaltació. Es de doldre aquesta manca de serenitat que és ensems demostració d'incapacitat política. Són molts els que protesten, els que argumenten contra tota descentralització, que no han llegit el text

de l'Estatut de Catalunya. Són molts els que no han meditat un sol instant sobre la concepció d'una Espanya nova, d'un Estat espanyol, gran i modern, que alliberant-se a si mateix es dignifiqui reconeixent la llibertat als altres. El discurs del senyor Azaña, que l'opinió republicana rebé amb tanta emoció, assenyalava aquesta perspectiva. Les doctrines federals del mestre Pi i Margall, segurament eren combatudes sense ésser conegudes, puix que del contrari no hi ha manera de comprendre les actituds estranyes que alguns elements agafen.

Catalunya, davant d'aquesta manifesta incomprensió, fa sentir la veu de la veritat aixecant, serenament, un clam de llibertat i de democràcia.

Qüestions d'actualitat

Signe de confiança

Reneix per moments la confiança. El diner surt dels amagatalls on el ficaren esperits apocats i es reintegra al corrent circulador. Minva l'atresorament nacional i tornen els capitals que fugiren temorenes cercant refugis més tranquils, refugis que avui no pot oferir el desarticulat panorama de les finances internacionals. Espanya mereix més seguretat al diner tràgicament vagabund que no ha gaudit un moment d'alivi des de que s'expatrià, víctima de la crisi mundial i de les inestabilitats monetàries en uns països i en altres, de l'acumulació agobiadora de numèrari.

Torna ara a Espanya. Li ha vingut aquest tomb per l'exterior per a apreciar millor les favorables circumstàncies que es presenten per a la nostra normalització completa. Veieu com baixa la xifra dels bitllets circulants, que en l'últim balanç setmanal del Banc d'Espanya s'evalua en 4.808 milions de pessetes contra 4.874 en 11 de juny. Des de la implantació de la República, aquella és la menor quantitat de bitllets en el mercat. Val la pena de registrar-ho i eridar l'atenció aprop del fet, previst, del seu augment pròxim per les obligacions de final del semestre, amb motiu del descompte i pagament de dividends, interessos i amortitzacions propis de la dita època. Però aquest augment circumstancial no pot confondre's amb aquesta major confiança que, complacents, apuntem.

Regulació de l'economia

No són sinceres les manifestacions que contra els propòsits d'orientar i dirigir l'economia espanyola es fan des de distints sectors més o menys interessats. La llibertat que es propugna no refusa la intervenció de l'Estat en socor de la indústria i de la producció amb aportacions de les quals hi ha abundosos exemples. S'admet, doncs, sal, any rera any, pèrdues que superen la xifra del que hauran de percebre en concepte de reparacions en el cas utòpic de que aquestes fossin satisfetes totalment.

aquestes contribucions estatals i es reclama l'auxili del Govern avui per a aquest grup, demà per a aquell, en intervencions parcials que careixen de la necessària coordinació que les faci eficients.

Un pla conjunt, una visió àmplia no pot perjudicar cap activitat. Ans el contrari, si es regula la producció amb mires al consum interior i a la capacitat exportadora d'aquells articles que sostinguin avantatjosament, per la seva qualitat i preu, la concurrència estrangera. Seguir amb l'anarquia actual en que cada un sembla i fabrica el que vol, sense saber si després ha de tenir sortida el recollit o elaborat, no significaria més que agreujar situacions del mercat insostenibles per a determinats productes.

Per altra part una elemental norma d'equitat és la de garantir que si es cerca el diner de l'Estat no sigui per a administrar-lo lliure i particularment, en profit privat i sense cap benefici comú per al contribuent quan no ocasionant sensibles perjudicis a altres rames de la producció i del comerç molt dignes també d'estimular i protegir.

Política nord-americana

Les pròximes eleccions presidencials i la derogació de la llei seca

Washington, 5. — Robert Reynolds, decidit partidari del règim humit, ha batut per 97.000 vots al senador Morrison, en les eleccions complementàries de Carolina del Nord. Aquest nou triomf dels humits, ha fet exclamar al senyor Tinklam, un dels caps del Congrés, que la llei de prohibició seria derogada sense cap dubte.

Ocupant-se d'aquest assumpte, el diari "New Chronicle" diu que l'amenaça de què sigui derogada la llei seca, ha causat la major consternació entre l'exèrcit de "grans-terers" i gent que viu del contraband de begudes. Tots ells s'han juramentat per a fer tot el necessari a fi de que en les pròximes eleccions els candidats humits no puguin sortir triomfants.

L'Estatut és una drecera

No comparteixo la indignació d'una part de la premsa catalana per les doloroses espurgades que ve sofrint l'Estatut. Acceptada la còmoda fórmula de que sigui el Parlament espanyol l'organisme que estructurari en darrera instància la nostra autonomia, no podem fer-nos gaires il·lusions respecte a les llibertats que ens seran atorgades, puix que el Parlament està compost per una aclaparadora majoria de diputats no catalans els quals no han de sentir grans entusiasmes per a que sigui respectada la voluntat de Catalunya. Si tots ens vàrem resignar a sotmetre el nostre plet a un tribunal en el qual la part contrària hi té quatre-cents membres i nosaltres quaranta, ningú no té dret a mostrar-se decepcionat per la sentència. Altrament donarem mostra d'una candorositat impròpia d'un poble de tan altes aspiracions com el nostre.

No hem d'oblidar que Catalunya no ha fet el que precisa per a conquerir la total llibertat d'una sola escamesa i que a menor esforç correspon menor recompensa.

L'Estatut, tal com el deixarà el Parlament no serà una fita de terme però sí una estació de trànsit. Per migrat que resulti constituirà un avenç notable, puix que millo-

rarà enormement la nostra posició i ens obrirà una ruta nova que serà una drecera. Per assolir l'Estatut hem maldat mandrosament dues centúries: no tardarem tant en arribar a la terra de promissió si sabem fer bon ús de l'instrument de catalanització que l'Estatut posarà a les nostres mans.

PERE CAVALLÉ

(De "Avançada", de Tarragona).

Els deutes de guerra i l'economia mundial

Ja no són solament els economistes alemanys els que judiquen insoluble el problema dels deutes de guerra. L'economista Gaston Jéze, després d'estudiar la situació d'Alemanya ha declarat que després de 14 anys d'errors l'única solució és una cancel·lació radical.

Es general el reconeixement de què la gran crisi de la post-guerra, la major pertorbació en la producció mundial que s'ha conegut en els 150 anys darrers, no podrà aliviar-se en el més mínim si no es cancel·len prèviament els deutes polítics.

M. Jéze ha demostrat que les grans potències acreedores sofreixen per la prolongada crisi univer-